

**Lukács Andrásnak, a Levegő Munkacsoport elnökének tervezett hozzászólása
az Országgyűlés Költségvetési Bizottságának 2023. június 21-i ülésén**

Tisztelt Elnök Úr, tisztelt Bizottság, tisztelt Meghívottak!

Köszönöm a lehetőséget, hogy röviden tájékoztathatom Önöket néhány alapvető szempontról, amelyek alapján a Levegő Munkacsoport megítéli a 2024. évi központi költségvetéséről szóló törvényjavaslatot.

Általános az a vélemény, hogy a magyar gazdaság legnagyobb baja a tőkehiány. Márpedig számos tanulmány szerint egy ország tőkéjének túlnyomó részét az immateriális tőke teszi ki, és gazdaságilag minél fejlettebb egy ország, tőkéjének annál nagyobb részét teszi ki az immateriális tőke. Ez utóbbit pedig a munkaerő képzettsége és munkavégző képessége (testi és lelki egészsége), a jogbiztonság, az elszámoltathatóság, a hatékony kormányzati működés, a szabályozás és ellenőrzés minősége, valamint a korrupciómentesség alkotja. Ebből egyértelműen következik, hogy tőkeszegénységünk megszüntetése érdekében mindenekelőtt mibe kell befektetnünk: az oktatásba, nevelésbe, a kultúrába, az egészségügybe, a környezetvédelembe, a tudományos kutatásba, innovációba, a szabályozás minőségének javításába, a mindennapi biztonságunkba, a korrupció visszaszorításába.

Mindezek a területek elsősorban élők munkát igényelnek, energia- és (nyers)anyag-felhasználásuk alacsony, vagyis már eleve környezetbarátak tekinthetők. A nemzetgazdaság és a környezetvédelem érdeke tehát egybeesik.

Óriási gond a tőkekiáramlás is. A pénzben közvetlenül kimutatható tőkekiáramlásnál is sokkal nagyobb veszteség a képzett munkaerő külföldre vándorlása. A jól képzett, vállalkozó szellemű polgáraink viszont nem akkor fognak itthon maradni, esetleg külföldről visszajönni, ha még több autópálya épül, és ha az állam még több pénzt osztogat különböző cégeknek, hanem akkor, ha magas színvonalú az oktatás, az egészségügy, sokszínű a kulturális élet, egészséges a környezet, vonzóak a közterületek, jó a közbiztonság, alacsony a korrupció.

Mindennek megfelelően a Levegő Munkacsoport javasolja egyebek mellett a közoktatásra fordítandó összegek jelentős emelését, hiszen már a jelenlegi állapot is azt vetíti előre, hogy nemzedékek kerülnek ki úgy az iskolából, hogy képtelenek lesznek helyt állni az egyre bonyolultabbá és veszélyesebbé váló világunkban, illetve az egyre magasabb követelményeket támaztó gazdaságban, ami elkerülhetetlenül Magyarország lecsúszásához vezet.

További jelentős többletforrásokat javasunk fordítani épületfelújításra tekintettel arra, hogy a magyarországi lakóépületek 99 százaléka nem felel meg a korszerű követelményeknek, vagyis annak, hogy közel nulla energiaigényűek legyenek. Ez óriási energiapazarlást eredményez, rendkívüli mértékben rontja az ország fizetési mérlegét, továbbá hatalmas mennyiségű széndioxid és egyéb légszennyező anyag kibocsátásával jár. Az elmúlt időszak azt is bebizonyította, hogy az energiabiztonság javítása létkérdés, továbbá, hogy tartós megoldásra van szükség a kiszámíthatatlan, esetenként ugrásszerűen megnövekvő energiaárak kezelhetővé tételére. Az

immár megállíthatatlan klímaválság is szükségessé teszi a lakóingatlanok haladéktalan átalakítását oly módon, hogy azokban télen-nyáron egészséges körülmények között lehessen élni.

A Levegő Munkacsoport immár 1991 óta rendszeresen készít javaslatokat nemcsak arra, hogy mire kellene több pénzt költenie az államnak, hanem arra is, hogy miből fedezze ezeket a többletkiadásokat: meg kell szüntetni a környezetileg káros, illetve súlyosan piactorzító támogatásokat. Erre az elmúlt évtizedekben rengeteg konkrét, számszerű javaslatot dolgoztunk ki.

Végezetül örömet fejezem ki, hogy az Országgyűlés Költségvetési Bizottsága felújítja azt a gyakorlatot, ami rendszeres volt annak idején, amikor Varga Mihály úr volt a Bizottság elnöke: ő ugyanis mindig egyetértett azzal, hogy szót kell adni a civil szervezetek képviselőinek, és emlékezetem szerint egyetértett azokkal az elvekkkel is, amelyeket most is kifejtettem.

Köszönöm, hogy meghallgattak.